

Vooruit

Maatregelen in de modellen.....	3
Lagere belasting op werk: verhoging belastingvrije som (101)	4
Lagere belasting op werk: versterking werkbonus (102).....	5
Globalisering personenbelasting: inkomsten uit financieel vermogen (103).....	6
Globalisering personenbelasting: reële huurinkomsten (104).....	7
Globalisering personenbelasting: meerwaarden op aandelen (105)	8
Hervorming van de erf- en schenkbelasting (106).....	9
Belasting aankoop woning: verlaging belasting aankoop gezinswoning en verhoging belasting aankoop buitenverblijven (107).....	10
Verhoging minimumloon naar 2.500 euro tegen 2029 (201).....	11
Verlaging werkgeversbijdrage op lage lonen, gekoppeld aan optrekken van het minimumloon (202)	12
Gratis gezonde schoolmaaltijd in het kleuter- en lager onderwijs (301)	13
Maximumfactuur secundair onderwijs (302)	14
Betaalbaar wonen: uitbreiding huurpremie (303).....	15
Investeringen in preventieve gezondheidszorg, met focus op jongeren en geestelijke gezondheidszorg (401).....	16
Uitbreiding centra geestelijke gezondheidszorg (402)	17
Bijkomende plaatsen in jeugdhulpvoorzieningen en pleegzorg (403)	18
Zorg voor iedere persoon met een handicap (404)	19
Minder marktmacht voor lagere facturen (501)	20
Vermindering uitgaven overheid: personeel en werkingskosten (601)	21
Vermindering uitgaven overheid: partijfinanciering (602)	22
Besparing op bedrijfssubsidies (603)	23
Kwaliteit onderwijs: extra remediëring Nederlands in het basisonderwijs (701)	25
Kwaliteit onderwijs: Masters in het basisonderwijs (702).....	26
Kwaliteit onderwijs: Extra leerkrachten kleuteronderwijs (703).....	27
Kwaliteit onderwijs: Opwaardering beroeps- en technisch onderwijs (704)	28
Kwaliteit onderwijs: Betere begeleiding beginnende leerkrachten (705).....	29
Herschikking lesuren secundair onderwijs (706)	30
Kinderopvang: Een plaats voor ieder kind (707).....	31
Kinderopvang: 130 dagen per jaar gratis voor ieder kind (708).....	32
Kinderopvang: Meer begeleiders per kind in de kinderopvang (709)	33
Hervorming groeipakket - shift naar diensten (710)	34
Verbetering openbaar vervoer: verhoging investeringsbudget De Lijn (801).....	35

Verbetering openbaar vervoer: verhoging werkingsmiddelen De Lijn (802)	36
Afschaffing subsidie professionele diesel (803).....	37
Spitsheffing op snelwegen rond Brussel (GEN zone), Antwerpen en Gent (804)	38
Niet doorgerekende maatregelen	39
Veralgemeende derdenrapportering financiële inkomsten door financiële instellingen (108).....	40
Datamining CAP (109)	41
Veralgemeende witte kassa & real time-VAT reporting (110)	42

Maatregelen in de modellen

Lagere belasting op werk: verhoging belastingvrije som (101)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Fiscaliteit en parafiscaliteit

Technische modaliteiten

Verhoging van de belastingvrije som

Tijdspad

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

Verhoging van de belastingvrije som van 10.570 euro in aanslagjaar 2025 (inkomstenjaar 2024) naar 17.275 euro in de hervorming. Daarnaast worden de specifieke barema's, van toepassing op de belastingvrije som, als volgt aangepast:

- 0 - 17.275: 25%
- 30% schijf valt weg
- 17.275 - 26.360: 40%
- 26.360 - 48.320: 45%
- boven 48.320: 50%

Verder wordt het basisbedrag van de belastingvermindering voor pensioenen, andere vervangingsinkomsten en werkloosheidsuitkeringen verlaagd van 2.151,72 euro naar 1.034,22 euro. Het basisbedrag van de belastingvermindering bij wettelijke ziekte en invaliditeit wordt verlaagd van 2.887,28 euro naar 1.769,78 euro.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-11093	-11093	-11093	-11093	-11093

Lagere belasting op werk: versterking werkbonus (102)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Fiscaliteit en parafiscaliteit

Technische modaliteiten

Geleidelijke versterking van de sociale werkbonus via verlagingen van de forfaitaire vermindering, verhogingen van de loongrenzen in 2026, 2027 en 2029, simultaan met verhogingen van het minimumloon. De forfaits (voor bedienden) evolueren voor de zeer lage loongrens en de lage loongrens.

Tijdspad

Geleidelijke versterking van de sociale werkbonus via verlagingen van de forfaitaire vermindering, verhogingen van de loongrenzen in 2026, 2027 en 2029; simultaan met verhogingen van het minimumloon, volgende grenzen worden hierbij gehanteerd: Voor 2026: 2200, 2750 en 3300, voor 2027: 2350, 2900, 3450 en voor 2029: 2500, 3150 en 3600; De forfaits (voor bedienden) evolueren respectievelijk voor zeer lage loongrens en de lage loongrens: 2026: 250 en 235, 2027: 235 en 220, 2029: 220 en 205. En waarbij de hellingsgraden respectievelijk evolueren naar 2026: 0.2424 en 0.2174, 2027: 0.2278 en 0.2043, 2029: 0.2142 en 0.1921

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

1. De budgettaire impuls houdt geen rekening met het afgeleide effect op de fiscale werkbonus.
2. Ex ante berekening door de RSZ (databank voor het jaar 2022, maar met brutolonen anno 2024), opgeschaald naar werkgelegenheid 2024 door het FPB.
3. De maatregel wordt in drie fasen ingevoerd: 2026, 2027, 2029
4. Voor elk van die fasen heeft de partij 6 parameters gespecificeerd; 4 zijn onafhankelijk bepaald; 2 zijn afhankelijk van de andere parameters
 - De zeer lage ondergrens aan de lonen voor toepassing van de werkbonus ‘zeer lage lonen’ (gelijk aan het gewaarborgd gemiddeld minimummaandinkomen).
 - De intermediaire bovengrens aan de lonen voor toepassing van de werkbonus ‘zeer lage lonen’.
 - De bovengrens aan de lonen voor toepassing van de werkbonus ‘andere lage lonen’.
 - Het forfaitair deel bedoeld voor de zeer lage lonen en voor de andere lage lonen.
 - De helling voor de toepassing van het variabele deel van de werkbonus voor de zeer lage lonen (gedefinieerd door andere parameters).
 - De helling voor de toepassing van het variabele deel van de werkbonus voor de andere lage lonen (gedefinieerd door andere parameters).

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	0	-1575	-1883	-1883	-2165

Globalisering personenbelasting: inkomsten uit financieel vermogen (103)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Fiscaliteit en parafiscaliteit

Technische modaliteiten

Alle inkomsten uit financieel vermogen worden in de grondslag van de personenbelasting opgenomen. Pensioenfondsen en pensioenverzekeringen worden uitgesloten uit de basis. De roerende voorheffing wordt niet bevrijdend.

Tijdspad

De maatregel gaat in op 1 januari 2025

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De inschatting van de budgettaire impuls is gebaseerd op het rapport 'Verlaging van de lastendruk op arbeid en mogelijkheden voor de financiering ervan' van de Hoge Raad van Financiën (2020), dat een gemiddeld marginaal tarief van 49% berekent voor de globalisering van inkomsten. We hebben hun inkomsten voor 2024 geactualiseerd op basis van nieuwe gegevens van de FOD Financiën en de vooruitzichten van het FPB voor de inkomsten uit de roerende voorheffing. Er wordt ook rekening gehouden met gemeentelijke opcentiemen (met een gemiddeld percentage van 7,4%). Meer specifiek bestaat de belastinggrondslag uit de volgende posten (met telkens tarief van 49%):

- Rente en dividenden: gebaseerd op rapport Hoge Raad van Financiën (2020);
- Inkomsten uit collectieve-beleggingsfondsen: budgettaire impuls gebaseerd op inkomsten van de rekening D.443 in de gegevens van het INR;
- Inkomsten uit levensverzekeringen: budgettaire impuls gebaseerd op inkomsten van rekening D.441 in de gegevens van het INR.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	9695	9695	9695	9695	9695

Bronnen van onzekerheid

Er is onzekerheid over het belastingtarief van 49%. Dit werd door de HRF geschat op basis van de veronderstelling dat de verdeling van de inkomsten uit vermogen hetzelfde traject volgt als dat van het vermogen zelf. Een grondige studie van de evolutie van de verdeling van de inkomsten uit vermogen in verhouding tot die van het vermogen zou dit globale belastingtarief mogelijk anders inschatten.

Globalisering personenbelasting: reële huurinkomsten (104)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Fiscaliteit en parafiscaliteit

Technische modaliteiten

De werkelijke huurinkomsten worden belast in de personenbelasting. Het gaat om de netto huurinkomsten, na aftrek van werkelijke kosten. Er is tijdelijk een verhoogde aftrek voor energiebesparende renovaties in huurwoningen.

Tijdspad

We gaan er voor de modaliteiten van de renovatiebooster vanuit dat er maximum 30% van de brutohuur nog eens kan ingebracht worden. We gaan ervan uit dat de eerste 2 jaar deze maatregel volledig opgesoupeerd wordt, en nadien afbouwt richting 0 in 2029

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

- Het netto-bedrag van de reële huurinkomsten wordt belast aan een afzonderlijk belastingtarief van 30%. Om de netto belastbare basis te bepalen, wordt rekening gehouden met een forfaitair kostenpercentage van 40%.
- Cijfer gebaseerd op geraamde inkomsten uit een belasting op huurinkomsten volgens het rapport 'Verlaging van de lastendruk op arbeid en mogelijkheden voor de financiering ervan' (Hoge Raad van Financiën 2020: p.284).
- Aanpassing van dit bedrag voor 2024 aan de hand van vooruitzichten van de consumptieprijsindex.
- Om de renovatiebooster te berekenen, hanteren we de hypothesen die door de partij voorop gesteld werden, d.w.z. dat de renovatiebooster de eerste twee jaar volledig wordt gebruikt, waardoor de belastinginkomsten worden gehalveerd. In de drie daarop volgende jaren wordt het gebruik afgebouwd met telkens een derde van het maximale bedrag, zodanig dat hij volledig wordt afgebouwd tegen 2029.

Er moet worden opgemerkt dat, hoewel de formulering van de maatregel verwijst naar de globalisering van inkomsten, het hier gaat om een belasting aan een afzonderlijk tarief.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	338	338	451	563	676

Globalisering personenbelasting: meerwaarden op aandelen (105)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Fiscaliteit en parafiscaliteit

Technische modaliteiten

Meerwaarden op financiële activa, die rechtstreeks of onrechtstreeks aangehouden worden, worden opgenomen in de belastinggrondslag van de personenbelasting. Historische meerwaarden voor de hervorming zijn vrijgesteld. Het gaat dus om de meerwaarde vanaf moment van invoering.

Tijdspad

De maatregel gaat in op 1 januari 2025.

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De fiscale impuls voor meerwaarden op aandelen gaat uit van een belastingtarief van 30% en is gebaseerd op gegevens over meerwaarden voor particulieren. Meer specifiek:

- Cijfer gebaseerd op het bedrag van ongerealiseerde meerwaarden op financiële activa (na aftrek van kapitaalverliezen) geschat op 12,3 miljard volgens het rapport 'Verlaging van de lastendruk op arbeid en mogelijkheden voor de financiering ervan' (Hoge Raad van Financiën 2020).
- Bijgewerkt bedrag voor 2024.
- Er wordt rekening gehouden met gedragsreacties door de gemiddelde elasticiteit van meerwaarden ten opzichte van belastingtarieven te integreren (over een periode van 0 tot 6 jaar); geschatte elasticiteit van 2,185 op basis van Agersnap & Zidar (2020).

Er moet worden opgemerkt dat, hoewel de formulering van de maatregel verwijst naar de globalisering van inkomsten, het hier gaat om een belasting aan een afzonderlijk tarief.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	2889	2889	2889	2889	2889

Bronnen van onzekerheid

De schatting van de budgettaire impuls is gebaseerd op informatie uit het HRF (2020) rapport, dat ongerealiseerde meerwaarden schat in plaats van gerealiseerde meerwaarden, zoals de politieke partij wenst. We hebben de aanname gebruikt dat er een sterke correlatie is tussen ongerealiseerde en gerealiseerde meerwaarden.

De gedragsreactie van belastingbetalers wordt mogelijk onderschat. In feite is deze raming gebaseerd op literatuur die een schatting maakt van een reactie op de belasting van de meerwaarden van aandelen alleen, terwijl de maatregel gericht is op alle financiële activa. Er kan worden opgemerkt dat de gebruikte elasticiteit geen rekening houdt met mogelijke migratie-effecten van belastingbetalers, waardoor deze gedragsreactie zou kunnen worden onderschat.

Hervorming van de erf- en schenkbelasting (106)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Fiscaliteit en parafiscaliteit

Technische modaliteiten

De schenkbelasting krijgt een progressieve tariefstructuur (3% tot 50.000 euro, 6% tot 100.000 euro en 9% daarboven), gebaseerd op het totaal aan schenkingen die een verkrijger tijdens het leven ontvangt. Het gunstregime familiebedrijven in de schenkbelasting wordt afgeschaft. De verdachte periode voor hand- en bankgiften wordt 10 jaar.

Tijdspad

De maatregel gaat in op 1 januari 2025.

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De impuls van de partij wordt overgenomen, bij gebrek aan de mogelijkheid om deze zelf te kwantificeren gelet op de techniciteit van de maatregel.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	724	724	724	724	724

Belasting aankoop woning: verlaging belasting aankoop gezinswoning en verhoging belasting aankoop buitenverblijven (107)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Fiscaliteit en parafiscaliteit

Technische modaliteiten

Het verkooprecht op de enige en eigen woning wordt hervormd volgens een progressieve tariefstructuur. Tot 250.000 euro wordt het tarief 0% in plaats van 3%. Tussen 250.000 en 450.000 euro blijft het tarief 3%. Boven 450.000 euro wordt het tarief verhoogd naar 6% in plaats van 3%. Het verkooprecht voor andere woningen dan de enige eigen woning en niet-conforme huurverblijven wordt verhoogd van 12% naar 21%.

Tijdspad

Begin op 1 januari 2025.

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De raming van het bedrag van de maatregel is deze berekend door de partij, bij gebrek aan de mogelijkheid om deze zelf te kwantificeren gezien de techniciteit van de maatregel.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	943	943	943	943	943

Verhoging minimumloon naar 2.500 euro tegen 2029 (201)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Arbeidsmarkt (incl. werkloosheid)

Technische modaliteiten

Het minimumloon wordt in drie stappen opgetrokken, namelijk naar 2.200 euro per maand (2026), 2.350 euro (2027) en 2.500 euro (2029).

Tijdspad

Zie technische modaliteiten

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De maatregel geldt voor zowel de publieke als de privésector, maar de budgettaire impuls geeft enkel de kost voor de publieke sector weer. In het bijzonder komt de impuls overeen met het effect van een geleidelijke verhoging van het minimumloon naar 2.500 euro (bruto) per maand, op de loonsom van arbeidscontractanten in de publieke sector. Dit geeft de kosten weer van een loonsverhoging voor alle arbeidscontractanten in de publieke sector die minder dan 2.500 euro (bruto) per maand verdienen.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	0	-5	-16	-16	-29

Verlaging werkgeversbijdrage op lage lonen, gekoppeld aan optrekken van het minimumloon (202)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Arbeidsmarkt (incl. werkloosheid)

Technische modaliteiten

De structurele vermindering van de werkgeversbijdragen wordt versterkt voor de laagste lonen in de private sector.

Tijdspad

Vanaf 2025

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De impulsraming werd overgenomen van de partij.

De maatregel werd in HERMES ingevoerd als een forfaitaire vermindering (per voltijdsequivalente werknemer) van de wettelijke werkgeversbijdragen op de lonen van laagverloonde werknemers in de private sector. De toewijzing aan de marktbedrijfstakingen van HERMES is op basis van de sectorale aandelen in het aantal laagverloonde werknemers (in voltijdsequivalenten).

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-1500	-1500	-1500	-1500	-1500

Gratis gezonde schoolmaaltijd in het kleuter- en lager onderwijs (301)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Sociale bescherming (incl. pensioenen)

Technische modaliteiten

Het verstrekken van een gratis gezonde maaltijd in het kleuter- en lager onderwijs, waarbij wordt uitgegaan van een deelname van 85 % en maaltijdverstrekking van 4 dagen per week.

Tijdspad

Begin op 1 september 2024

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De impulsraming omvat de kostprijs voor het verstrekken van een schoolmaaltijd aan 259.358 kleuters en 465.159 lagereschoolkinderen in het schooljaar 2022-2023, rekening houdend met het aantal schooldagen met maaltijdverstrekking (139) en vervolgens gecorrigeerd voor 15 % afwezigheid en niet-opname van de maaltijd.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-260	-260	-260	-260	-260

Maximumfactuur secundair onderwijs (302)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Sociale bescherming (incl. pensioenen)

Technische modaliteiten

Materiaal nodig om eindtermen te halen wordt voorzien door de overheid via werkingsmiddelen. Voor het overige wordt een maximumfactuur van 300 euro voorzien.

Tijdspad

Begin op 1 september 2024

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De raming van het bedrag van de maatregel houdt rekening met de gemiddelde kost van het nodige materiaal om de eindtermen te halen, namelijk schoolboeken, drukwerk en kleding (408 euro per jaar in prijzen van 2024, gebaseerd op het onderzoeksrapport 'Studiekosten in de tweede en derde graad van het secundair onderwijs' van De Leebeeck, De Norre, Groenez en Havermans, Steunpunt Onderwijsonderzoek Gent, 2020) en het aantal leerlingen in het Vlaams secundair onderwijs (495.000 in het schooljaar 2022-2023).

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-202	-202	-202	-202	-202

Betaalbaar wonen: uitbreiding huurpremie (303)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Sociale bescherming (incl. pensioenen)

Technische modaliteiten

De groep rechthebbenden van de huurpremie wordt uitgebreid. Indien huishoudens twee jaar op de wachtlijst staan, krijgen zij recht op de huurpremie (nu vier jaar). Daarnaast wordt voldoende budget voorzien om een automatische toekenning mogelijk te maken. De huidige non-take-up is 46%.

Tijdspad

Begin op 1 januari 2025.

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De budgettaire impuls houdt rekening met een verruiming van de groep die in aanmerking komt voor een huurpremie en met het beperken van de non-take-up van deze premie.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-149	-149	-149	-149	-149

Investerings in preventieve gezondheidszorg, met focus op jongeren en geestelijke gezondheidszorg (401)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Gezondheidszorg, invaliditeit

Technische modaliteiten

Verdubbeling van het budget voor preventieprojecten geestelijke gezondheidszorg en suïcidepreventie.

Tijdspad

Het budgettaire pad gaat in op 1 januari 2025.

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De raming van het bedrag van de maatregel houdt rekening met een verdubbeling van de uitgaven voor preventieve gezondheidszorg, gebaseerd op het budget voor geestelijke zorg in de Vlaamse begroting 2024.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-18	-35	-53	-71	-89

Uitbreiding centra geestelijke gezondheidszorg (402)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Gezondheidszorg, invaliditeit

Technische modaliteiten

Verdubbeling van het huidige budget geestelijke gezondheidscentra.

Tijdspad

Het budgettaire pad gaat in op 1 januari 2025

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De raming van het bedrag van de maatregel houdt rekening met een verdubbeling van de huidige enveloppefinanciering, gebaseerd op de begroting 2024 van de Vlaamse Gemeenschap.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-17	-35	-53	-70	-87

Bijkomende plaatsen in jeugdhulpvoorzieningen en pleegzorg (403)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Gezondheidszorg, invaliditeit

Technische modaliteiten

Een aangroei van 772 plaatsen in jeugdhulpvoorzieningen en 331 plaatsen in de pleegzorg.

Tijdspad

Het budgettaire pad gaat in op 1 januari 2025.

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De raming van het bedrag voor de maatregel is gebaseerd op het geleidelijk creëren van 772 bijkomende plaatsen in jeugdhulpvoorzieningen (met een kostprijs van 50.000 euro per plaats) en 331 bijkomende plaatsen in de pleegzorg (met een kostprijs van 27.000 euro per plaats).

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-48	-95	-143	-190	-238

Kwalitatieve beoordeling

Het afgeleide effect van de reductie van de wachtlijst (17,5 miljoen per jaar volgens berekening van de partij) is in rekening gebracht bij de doorrekening in het Hermesmodel.

Zorg voor iedere persoon met een handicap (404)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Gezondheidszorg, invaliditeit

Technische modaliteiten

Iedereen die op 1 januari 2023 op de wachtlijst PVB stond, krijgt het persoonsvolgend budget waar ze recht op hebben.

Tijdspad

Het budgettaire pad gaat in op 1 januari 2025

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De raming van het bedrag van de maatregel gaat uit van de kost om iedereen die op 1 januari 2023 op de wachtlijst voor een persoonsvolgend budget stond, stapsgewijs het zorgbudget te geven waar ze recht op hebben (berekend per prioriteitengroep en in prijzen van 2024). De berekening is gebaseerd op de presentatie van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap van 26 maart 2024 voor de Commissie Welzijn in het Vlaams Parlement en betreft de netto-kost van het wegwerken van de wachtlijst. Er wordt dus rekening gehouden met de hypothese dat het merendeel van de personen op de wachtlijst reeds iets van zorg ontvangt (een basisondersteuningsbudget (BOB), rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH), in combinatie met een zorgbudget zwaar zorgbehoevenden of een BOB of een deelbudget) en dat wanneer men deze personen het persoonsvolgend budget geeft waar ze recht op hebben, de andere zorgvorm stopt en er middelen vrijkomen.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-74	-148	-222	-296	-370

Minder marktmacht voor lagere facturen (501)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Economisch beleid (industrie- en mededingingsbeleid, O&O)

Technische modaliteiten

Een reeks maatregelen die collectief zorgen voor lagere facturen, onder andere door het automatisch aanbieden van het beste tarief en een betere toegang tot en een vrijere economische organisatie bij de cijfer- en juridische beroepen.

Tijdspad

De maatregel gaat in op 1 januari 2025

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De maatregelen werden vertaald in een verandering van de NMR-indicator van de OESO, en deze op zijn beurt in een schok van de geaggregeerde mark-up en productiviteit.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	0	0	0	0	0

Vermindering uitgaven overheid: personeel en werkingskosten (601)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Werking van de overheid

Technische modaliteiten

Er wordt 0,5% bespaard op de aankopen van goederen en diensten, in het bijzonder op de consultancykosten van de federale overheid en de gewesten en gemeenschappen.

Tijdspad

Begin op 1 januari 2025

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De budgettaire impuls stemt overeen met het bedrag dat werd opgegeven door de partij. Dit bedrag is in lijn met de limiet die is opgelegd aan lineaire besparingen op de operationele kosten van de overheid.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	235	235	235	235	235

Vermindering uitgaven overheid: partijfinanciering (602)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Werking van de overheid

Technische modaliteiten

- 1) afschaffen van de politieke mandaten en politieke medewerkers en de partijfinanciering via Senaat;
- 2) afschaffing provinciale partijdotaties;
- 3) schrappen van de bijkomende dotatie aan partijen met minstens één lid in de Senaat;
- 4) forfaitaire verlaging partijfinanciering met het oog op totaalverbod op sociale media.

Tijdspad

Begin op 1 januari 2025

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De budgettaire impuls stemt overeen met het door de partij opgegeven bedrag.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	48	48	48	48	48

Moeilijkheden bij de tenuitvoerlegging

De toepassing van de maatregel op korte termijn is twijfelachtig.

Besparing op bedrijfssubsidies (603)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Werking van de overheid

Technische modaliteiten

Volgende rationalisering van de bedrijfssubsidies worden doorgevoerd:

1. De plusplannen +1 tot +3 worden in de tijd beperkt tot 24 maanden. De maatregel gaat in vanaf 1 januari 2025. Vanaf deze datum geldt de 24 maanden zowel voor nieuwe contracten als voor de stock.
2. De vrijstellingen bedrijfsvoorheffing sportbeoefenaars worden lineair afgebouwd tussen 2027 en 2028. De maatregel gaat in vanaf 1 januari 2027 en geldt zowel voor de stock als voor nieuwe aanwervingen.
3. Er wordt 5,3% bespaard op andere vrijstellingen bedrijfsvoorheffingen tegen 2029.

Tijdspad

Begin op 1 januari 2025

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

Alle onderdelen van de maatregel worden geleidelijk ingevoerd in 2027 en zijn op kruissnelheid in 2029. De maatregel bestaat uit de volgende onderdelen:

1. De beperking in de tijd tot 8 kwartalen van de doelgroepverminderingen P+1 t/m P+3; de looptijd vóór 2027 wordt aangerekend:
 - de stock doelgroepverminderingen 'P+1' die dateert van vóór 2025 verdwijnt meteen in 2027; de vintages 'P+1' die na 2024 instromen, verdwijnen vanaf 2027 na 8 kwartalen; de stocks doelgroepverminderingen 'P+2' en 'P+3' die dateren van vóór 2025 verdwijnen meteen in 2027; de vintages 'P+2' en 'P+3' die na 2024 instromen, verdwijnen vanaf 2027 na 8 kwartalen.
 - de impuls, gedefinieerd in termen van constante prijzen en hoeveelheden van 2024, houdt geen rekening met de instroom na 2024.
 - voor de doorrekening met HERMES wordt echter wel rekening gehouden met de instromen na 2024 en de beperkingen in de tijd en dus de besparingen in vergelijking met de basisprojectie.
 - voor de doorrekening met HERMES worden de besparingen toegewezen aan bedrijfstakken en werkgelegenheidscategorieën van HERMES o.b.v. hun aandelen in de voltijdse werkgelegenheid zoals gemeten in 2022 en vertaald in dalingen van hun doelgroeploonsubsidievoeten.
2. De korting op de door te storten bedrijfsvoorheffing van werknemers die onder het statuut 'sporters' vallen, wordt geleidelijk afgeschaft. In HERMES impliceert dit een daling van de relevante impliciete loonsubsidievoeten (relatief tot de brutolonen) van de bedrijfstak 'overige diensten', waaronder sportclubs vallen naar nul.
3. Alle andere kortingen op de door te storten bedrijfsvoorheffing worden geleidelijk met 5,3% verminderd. In HERMES impliceert dit een proportionele daling van de relevante impliciete loonsubsidievoeten (relatief tot de brutolonen) met 5,3%.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	0	0	677	807	936

Kwaliteit onderwijs: extra remediëring Nederlands in het basisonderwijs (701)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Overheidsinvesteringen

Technische modaliteiten

Voor de extra remediëring Nederlands worden er 4 extra lessen per school (2485 basisscholen) voorzien.

Tijdspad

Deel van totale herfinanciering BaO, geleidelijke capaciteitsopbouw nodig in het licht van lerarentekort. Begin opbouw op 1 september 2024

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De raming is gebaseerd op de berekeningen van de partij, waarbij de totale kost wordt becijferd op basis van het aantal extra leraren (uitgedrukt in voltijds equivalenten: 382,2) die nodig zijn om in 2485 basisscholen 4 extra lessen remediëring te kunnen voorzien. Er wordt rekening gehouden met een gemiddeld geïndexeerd brutojaarloon op 01.12.2023 (salarisschaal 301 en een anciënniteit van 9 jaar).

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-3	-7	-10	-14	-17

Kwaliteit onderwijs: Masters in het basisonderwijs (702)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Overheidsinvesteringen

Technische modaliteiten

Voor gemiddeld 2 leerkrachten per basisschool wordt de mogelijkheid voorzien om leerkrachten met een masterdiploma te werven. Zo worden leerkrachten in het basisonderwijs met een Master naargelang betaald en krijgen leerkrachten met een Bachelor doorgroei mogelijkheden. Het aantal leerkrachten per basisschool wijzigt niet ten gevolge van deze maatregel.

Tijdspad

Deel van totale herfinanciering BaO, geleidelijke capaciteitsopbouw nodig in het licht van lerarentekort. Begin opbouw op 1 september 2024

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De raming van het bedrag van de maatregel wordt berekend als het verschil tussen de kost van 2 masters met een geïndexeerd brutoloon op masterniveau (salarisschaal 501, anciënniteit van 9 jaar) en de kost van 2 bachelorprofielen met een geïndexeerd brutoloon volgens salarisschaal 301 en 9 jaar anciënniteit, en dit voor 2485 basisscholen.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-12	-24	-37	-49	-61

Kwaliteit onderwijs: Extra leerkrachten kleuteronderwijs (703)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Overheidsinvesteringen

Technische modaliteiten

Er wordt budget voorzien om 2 extra leerkrachten te voorzien voor elke kleuterschool.

Tijdspad

Deel van totale herfinanciering BaO, geleidelijke capaciteitsopbouw nodig in het licht van lerarentekort

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De raming van het bedrag van de maatregel houdt rekening met een geleidelijke capaciteitsopbouw over een periode van 5 jaar berekend op basis van 4970 extra kleuterleerkrachten met een geïndexeerd bruto jaarsalaris (op 1/12/2023) volgens salarisschaal 301 en 9 jaar anciënniteit.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-45	-90	-134	-179	-224

Kwaliteit onderwijs: Opwaardering beroeps- en technisch onderwijs (704)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Overheidsinvesteringen

Technische modaliteiten

1. Opwaardering B-stroom: per 100 leerlingen wordt één extra leraar voorzien (aantal leerlingen 2022: 22849).
2. Flexi-traject werkpleklers: bonus die bedrijven krijgen om leerlingen aan te stellen binnen traject werkpleklers.

Tijdspad

Geleidelijke capaciteitsopbouw nodig in het licht van lerarentekort

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

1. Vertrekkende van het door de partij berekende aantal bijkomende leraren (228,49 VTE) en een gemiddeld geïndexeerd brutojaarloon (op 01/12/2023, salarisschaal 301, anciënniteit van 9 jaar) wordt de kost van de opwaardering berekend.
2. De kost van het werkpleklers voor 22849 leerlingen is berekend rekening houdend met een gemiddelde premie van 800 euro.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-12	-25	-37	-50	-62

Kwaliteit onderwijs: Betere begeleiding beginnende leerkrachten (705)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Overheidsinvesteringen

Technische modaliteiten

Er wordt een inductiejaar voorzien voor beginnende leerkrachten. Dit betekent dat een jaar betaalde stage wordt voorzien in het kader van de lerarenopleiding.

Tijdspad

Begin op 1 september 2025

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De impuls houdt rekening met de kost van een stage van 10 maanden aan een minimumloon, voor zowel studenten met een bachelor (salarisschaal 301, anciënniteit 0) als voor studenten met master (salarisschaal 501, anciënniteit 0) en een opleidingskost van 12.000 euro per student.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-64	-64	-64	-64	-64

Herschikking lesuren secundair onderwijs (706)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Overheidsinvesteringen

Technische modaliteiten

Verschuiving van inefficiënt ingezette lesuren in het secundair onderwijs (minder dan 10 leerlingen per graad) naar het basisonderwijs door grotere klasgroepen te maken, waardoor de loonkost in het secundair onderwijs daalt met ongeveer 11 %.

Tijdspad

Begin op 1 september 2025. Nog geen efficiëntiewinsten verwacht in 2025.

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De raming van de impuls is gebaseerd op de berekening van de partij:

- Berekening van het percentage van studierichtingen dat niet efficiënt (minder dan 10 leerlingen per graad) wordt ingericht: 21 %;
- Raming van het totaal aantal niet-efficiënt ingezette uren uitgaande van 30 lesuren, met gemiddeld 12 uren specialisatie: 2,5 lesuur per week (39 weken), per studierichting (gemiddeld 4) per school (955);
- Omzetting van het totaal naar een personeelskost door rekening te houden met de salarisschalen van de verschillende profielen (graduaat, bachelor en master, met anciënniteit 0) en met het verschil in het aantal lesuren dat zij presteren door de herschikking.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	0	128	257	385	513

Kwalitatieve beoordeling

De partij gaat uit van een conservatieve schatting.

Kinderopvang: Een plaats voor ieder kind (707)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Overheidsinvesteringen

Technische modaliteiten

Er worden tegen 2029 voldoende fondsen voorzien om een inkomensgerelateerde kinderopvangplaats te voorzien voor elk kind tussen 1 en 2,5 jaar.

Tijdspad

Begin op 1 januari 2025, geleidelijke opbouw capaciteit

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De raming van de impuls gaat uit van het aantal kinderen tussen 0 en 3 jaar in 2024, volgens de bevolkingsvooruitzichten 2023-2070 (FPB, februari 2024), bijgesteld voor het aantal kinderen tussen 1 en 2,5 jaar. Er wordt uitgegaan van een ratio van 1,11 kinderen per opvangplaats (volgens Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten) en de gemiddelde kost per plaats in 2024. Bij de bepaling van het aantal plaatsen wordt rekening gehouden met een gebruiksintensiteit van 85% voor kinderen tussen 1 en 2,5 jaar.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-38	-75	-112	-149	-186

Kinderopvang: 130 dagen per jaar gratis voor ieder kind (708)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Overheidsinvesteringen

Technische modaliteiten

Elk kind dat vanaf 2025 instroomt in de cohorte kinderen boven 1 jaar krijgt 130 dagen gratis kinderopvang per jaar tot het moment dat het kind instroomt in het kleuteronderwijs.

Tijdspad

Begin op 1 januari 2025 met nieuwe cohorte kinderen die in 2025 1 jaar wordt.

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De impulsberekening houdt rekening met de hypothese dat een derde van het aantal kinderen tussen 0 en 3 jaar toestroomt tot de nieuwe cohorte van kinderen die 1 jaar worden in 2025 en met de gemiddelde betaalde dagvergoeding in 2024. Er wordt uitgegaan van een constante gebruiksintensiteit en een participatiegraad van 75 % die geleidelijk toeneemt tot 100 % in 2029.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-118	-128	-138	-148	-158

Kinderopvang: Meer begeleiders per kind in de kinderopvang (709)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Overheidsinvesteringen

Technische modaliteiten

De ratio van kinderverzorg(st)ers per kind wordt tegen 2029 naar beneden gehaald naar 1 op 6. Daarbij wordt rekening gehouden met het aantal plaatsen dat noodzakelijk is om een plaats te hebben voor elk kind, aangenomen dat kinderen tussen de leeftijd van 1 en 2,5 85 % van de tijd aanwezig zijn.

Tijdspad

Begin op 1 januari 2025, geleidelijke opbouw capaciteit

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De impulsberekening is gebaseerd op het aantal begeleiders die nodig zijn gegeven het aantal plaatsen bij een participatiegraad van 85 %, een gebruiksratio van 1,11 kinderen per plaats, en de budgettaire kost van een begeleider in 2024. De berekende kost wordt vervolgens bijgesteld voor een daling van de ratio begeleider per kind (van 1 op 8) naar 1 op 6.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-39	-78	-117	-156	-195

Hervorming groeipakket - shift naar diensten (710)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Overheidsinvesteringen

Technische modaliteiten

Het basisbedrag van de gezinnen die geen sociale toeslag ontvangen wordt niet geïndexeerd. Het basisbedrag voor de gezinnen die wél een sociale toeslag ontvangen wordt wél geïndexeerd. De middelen bekomen door 5 jaar niet-indexatie van het basisbedrag hogere inkomens, gaat naar diensten voor elk kind (schoolmaaltijden, kinderopvang, ...)

Tijdspad

Begin op 1 januari 2025

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De weerhouden budgettaire impuls is berekend met behulp van het microsimulatiemodel EXPEDITION. Het referentiescenario gaat uit van de vaste indexering die in Vlaanderen van toepassing is: een verhoging met 2% van alle bedragen in het Groeipakket op 1 september 2025 / 2026 / 2027 / 2028 / 2029. Aangezien de indexering die wegvalt pas op 1 september zou hebben plaatsgevonden (en niet op 1 januari), betekent dit dat de minderuitgaven pas het jaar erop volledig tot uiting komen wanneer ze betrekking hebben op 12 betalingsmaanden (i.p.v. 4 betalingsmaanden in het startjaar).

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	13	52	90	128	166

Verbetering openbaar vervoer: verhoging investeringsbudget De Lijn (801)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Energie, mobiliteit, milieu, klimaatverandering

Technische modaliteiten

100 miljoen per jaar extra voor het investeringsbudget van De Lijn.

Tijdspad

Begin op 1 januari 2025

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

Het bedrag van de maatregel betreft een verhoging van de investeringsenveloppe van De Lijn met 100 miljoen.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-100	-100	-100	-100	-100

Verbetering openbaar vervoer: verhoging werkingsmiddelen De Lijn (802)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Energie, mobiliteit, milieu, klimaatverandering

Technische modaliteiten

Er wordt 200 miljoen toegevoegd aan de werkingsmiddelen van De Lijn.

Tijdspad

Begin op 1 januari 2025.

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

Het bedrag van de maatregel betreft een verhoging van de enveloppe voor de werkingsmiddelen van De Lijn met 200 miljoen per jaar.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-200	-200	-200	-200	-200

Afschaffing subsidie professionele diesel (803)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Energie, mobiliteit, milieu, klimaatverandering

Technische modaliteiten

De terugbetaling professionele diesel wordt lineair uitgefaseerd over een periode van vijf jaar.

Tijdspad

De terugbetaling professionele diesel wordt lineair uitgefaseerd over een periode van vijf jaar

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

Het bedrag aan fiscale uitgaven voor de terugbetaling van accijnzen op het professioneel gebruik van diesel voor het laatste bekende jaar, 2022, van 533 miljoen euro werd niet overgenomen. 2022 was immers een uitzonderlijk jaar met een aanzienlijke verlaging van de accijnzen en de terugbetaling ervan.

De berekening voor het jaar 2023 is gebaseerd op de verandering van de terugbetaalde bedragen per liter en de evolutie van het verkeer op basis van VIAPASS-gegevens. De belastinguitgaven voor 2023 worden in totaal geschat op 825 miljoen euro. Dat bedrag dient als basis voor de berekening van de budgettaire impuls (lineaire afbouw over 5 jaar).

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	165	330	495	660	825

Spitsheffing op snelwegen rond Brussel (GEN zone), Antwerpen en Gent (804)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Energie, mobiliteit, milieu, klimaatverandering

Technische modaliteiten

Een slimme kilometerheffing die enkel tijdens de spits op de snelwegen in het Gewestelijk Expressnet (GEN), Antwerpen en Gent van toepassing is en waarbij de werkgever betaalt voor het woon-werkverkeer van de werknemer.

Tijdspad

De verhoging gaat in op 1 januari 2025

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

Een tolheffing van 10,6 cent/km in de filegevoelige zones tijdens piekuren levert 893 miljoen euro per jaar op.

Het bedrag dat betrekking heeft op de kilometers afgelegd voor andere motieven dan professionele of woon-werkverkeer is 383 miljoen euro per jaar, wat in mindering wordt gebracht op de jaarlijkse verkeersbelasting. Dit geeft een netto budgettaire impuls van 510 miljoen euro per jaar.

De werkgevers vergoeden de professionele en woon-werkverplaatsingen dus voor een bedrag ter hoogte van 510 miljoen euro per jaar. De huishoudens dragen netto niets bij.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	510	510	510	510	510

Niet doorgerekende maatregelen

Vergemeende derdenrapportering financiële inkomsten door financiële instellingen (108)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Fiscaliteit en parafiscaliteit

Technische modaliteiten

Invoeren van een vergemeende derdenrapportering door financiële instellingen, waarbij financiële instellingen jaarlijks de rekeninggegevens en inkomsten uit financiële activa van Belgische belastingplichtigen doorgeven aan de administratie. Het bevrijdend karakter van de roerende voorheffing wordt opgeheven.

Tijdspad

Redenen waarom de maatregel niet kan doorgerekend worden

De maatregel kan niet worden doorgerekend bij gebrek aan een betrouwbare methode op basis van bestaande gegevens die een kwantificering van aanvaardbare kwaliteit van de potentiële opbrengst zou kunnen leveren.

Datamining CAP (109)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Fiscaliteit en parafiscaliteit

Technische modaliteiten

Instellen van een wettelijk kader, waardoor de fiscale administratie, federaal en regionaal, toegang krijgen tot financiële bulkdata over binnenlandse rekeningen en saldi, die in het centraal aanspreekpunt bij de Nationale Bank verzameld worden. Hierdoor kan ze die analyseren op patronen die wijzen op belastingfraude.

Tijdspad

Redenen waarom de maatregel niet kan doorgerekend worden

De maatregel kan niet worden doorgerekend bij gebrek aan een betrouwbare methode op basis van bestaande gegevens die een kwantificering van aanvaardbare kwaliteit van de potentiële opbrengst zou kunnen leveren.

Vergemeende witte kassa & real time-VAT reporting (110)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Fiscaliteit en parafiscaliteit

Technische modaliteiten

Invoeren van real-time electronic VAT Invoice reporting, en dit zowel voor B2B als B2C transacties. Hierdoor zal de administratie onmiddellijk en in real-time btw-aangiftes ontvangen. In sectoren waar de witte kassa geldt (welke we in ons programma ook willen veralgemenen), is het de bedoeling dit te integreren met e-reporting. Dit betekent niet enkel dat fraude-opportunities in de btw gevoelig dalen, maar ook een enorme administratieve vereenvoudiging voor ondernemingen.

De voornoemde veralgemening van de witte kassa omvat op zijn minst het schrappen van de drempel van 25.000 euro omzet en een uitbreiding naar op zijn minst de sectoren waar flexi-jobs gebruikt kunnen worden en die rechtstreeks contact hebben met de consument (zoals kappers, detailhandel,...; maar niet in de zorg). Er wordt ook verplichte tijdsregistratie en personeelsregistratie ingevoerd.

Tijdspad

Redenen waarom de maatregel niet kan doorgerekend worden

De maatregel kan niet worden doorgerekend bij gebrek aan een betrouwbare methode op basis van bestaande gegevens die een kwantificering van aanvaardbare kwaliteit van de potentiële opbrengst zou kunnen leveren.